

Идването на турцитѣ засилило още повече вноса на венецианска манифактура. Специално българското население, което употребявало вѣкове преди това предимно такива платове, продължило да си ги набавя чрезъ дубровнишки посредници по сухо — презъ срѣбъските земи, както и чрезъ венециански и флорентийски търговци — презъ Цариградъ. Турската столица била превърната на грамадно стоварище, което погъщало, споредъ докладитѣ на съвременниците на онази епоха, близу половината отъ износа на нѣкои италиянски градове. Редица венециански и флорентийски посланици при Високата порта отъ 16 в. съобщаватъ въ своите релации подробности за голѣмия вносъ на италиянска манифактура въ Турция¹⁾.

Най-първите подробни сведения за вноса на венециански платове въ българските земи датиратъ отъ средата на 16 в. Презъ 1555 г. въ София умрѣлъ дубровчанинъ Иванъ Радивоевичъ, който търгувалъ въ всички български земи. Отъ завещанието му се вижда, че той е търгувалъ най-вече съ Венеция, за гдето изпращалъ кожи, а внасялъ платове. Така, той разпоредилъ срещу изнесениетѣ 2050 кордовани да се заплати съ часть отъ получената сума дълга му къмъ единъ неговъ сънародникъ, съ другата часть — да се купятъ отъ Венеция платове, които да се изплатятъ въ София за смѣтка на наследниците му²⁾. Отъ другъ единъ документъ отъ 1547 г. се потвърждаватъ постоянните търговски връзки на този търговецъ съ Венеция. Презъ тази година той доставилъ на едно съдружие между търговци въ София, Дубровникъ и Венеция 6200 разноцвѣтни кордовани и 320 овнешки кожи³⁾. Въ София съдружietо имало складирани значителни количества вълнени платове и копринени материи отъ различни видове⁴⁾. Безспорно е, че частъ отъ тѣзи платове и материи сѫ били венецианска стока. Дубровчанинъ презъ това време не сѫ произвеждали за износъ копринени платове. Отъ нѣкои източници се вижда, че Венеция е произвеждала още презъ 14 в. твърде много такива материи.

Презъ 1598 г. въ Дубровникъ билъ сключенъ другъ договоръ между нѣколцина дубровчани, търгуващи въ София и други български градове. Трима отъ тѣхъ внесли, като свой капиталъ въ съдружietо, за нѣколко хиляди талера венециански и други платове⁵⁾. Споменатите търговци продължили редици години следъ това търговията си въ българските земи.

Другъ единъ дубровчанинъ, Лука Брайовъ, търгуващъ десетки години наредъ въ Пловдивъ и София, отбелязалъ въ завещанието си отъ 1606 г., че не е уредилъ смѣтката си относно една доставка вене-

¹⁾ Вж. по-долу стр. 173.

²⁾ „... Item dichiaro che per le mani di s. Lorenzo Michiele di Bobalio ho mandato a Venetie cordovani due mille cinquanta del ritratto delli quali ho ordinato che paghi a s. Stephano Fr. di Gradi e ... per le sue mani se compre tanti panni a Venetie, le quali venuti sarano, voglio che se mandino a Sophia a detto Piero di Nale, per conto delli miei heredi ...“ Test. т. 41 f. 20 V^o.

³⁾ Div. canc. т. 132 f. 235 сл. Вж. по-горе стр. 118 заб. 1.

⁴⁾ „... Item in tanti panni et drappi di setta di diverse sorte lassati per detto Giovanni in botega et casa in Sophia ...“ п. т.

⁵⁾ „... Item detti Dimitrij, Michiele et Paulo pongono di loro proprio capitale talari 12,000 ... dellii quali hanno consegnato a detto Secondo qui taleri 4000 in tanti panni veneziani, carisee ...“ Div. not. т. 129 f. 21 V^o (отъ края на тома).